

Jullie zijn al rein.....

Johannes 15, 3

Vreemde tekst vond ik dat altijd: Jezus heeft het met zijn leerlingen over de wijngaard, waarin hij zelf de wijnstok is en zijn Vader de wijngaardenier die de wijngaard snoeit om vruchten te krijgen. Plompverloren zegt hij tegen die leerlingen: 'Jullie zijn al rein.' Wat heeft dat er nou mee te maken?

Kort geleden vond ik de oplossing, maar eerst nog even over dat snoeien. Dat de wijngaardenier vruchten wil zien, is logisch en begrijpelijk en dat in het leven van een wijnboer regelmatig gesnoeid zal moeten worden, ligt ook wel voor de hand. Maar dit is een gelijkenis en de vraag is dan: waar ligt het punt van vergelijking? Hoe is dit toepasbaar op het leven van de leerlingen? De gelijkenis gaat over hen, dat zal duidelijk zijn, en dat ranken alleen aan de wijnstok vruchtbaar kunnen zijn is ook wel te snappen, maar snoeien, wat betekent dat dan?

Het klinkt daadkrachtig en knippen doet pijn en het is dan ook heel begrijpelijk dat mensen vaak denken aan pijnlijke ingrepen in een leven, aan ziekte bijvoorbeeld of ernstige tegenslag. Snoeien gaat dan al snel betekenen dat de wijnbouwer (God) harde middelen gebruikt om een mens te bekeren en tot een waarachtig Christen te maken die dan vervolgens aan de vruchten laat zien dat hij/ zij een ware gelovige is. Maar zo staat het er niet. Snoeien betekent niets anders dan dat je een goede rank bent. Punt. Die vruchten zullen dan wel komen als je aan die wijnstok verbonden blijft. Alleen de wijnstok en de verbondenheid daaraan leidt tot vruchten. Niet het snoeien op zich. Snoeien leidt alleen tot een behoorlijke tak, meer niet.

Jezus zegt dan: *Als jullie in Mij blijven en mijn woorden in jullie....* Ik denk dat we de betekenis van *snoeien* daar moeten zoeken. *Snoeien* is: luisteren naar Jezus. Of breder: luisteren naar de Tora, naar Wet en Profeten. *Snoeien* is: je laten gezeggen en kijken in de spiegel die de Bijbel je voorhoudt. En daar kom ik dan de betekenis van dat raadselachtige *rein* tegen. De oplossing is eigenlijk heel simpel: het Grieks van het Nieuwe Testament heeft maar één woord dat zowel 'reinigen' betekent als 'bijsnoeien'. We hebben dus met een vertaalprobleem te maken. Je zou heel letterlijk kunnen vertalen: *Elke rank aan mij die geen vrucht draagt, maakt hij rein....* : Het probleem is alleen dat wij het woord 'snoeien' gebruiken voor wat de wijnbouwer doet, terwijl het Grieks van het Nieuwe Testament daar 'reinigen' voor gebruikt. De vertalers hadden voor het laatste woord kunnen kiezen, en schrijven dat de wijnbouwer 'de ranken reinigt', maar dan wordt het wel weer raar Nederlands: *Elke rank aan mij die geen vrucht draagt, reinigt hij....* : Zo zeggen wij dat nu eenmaal niet.

Tegelijk maakt deze vertaling wel duidelijk dat 'snoeien' alles te maken heeft met: luisteren naar wat Jezus zegt en heeft gezegd.

En vrucht dragen? Dat komt dan wel, want daar zorgt de wijnstok voor, als jij maar rank blijft. Het is voor een leerling van Jezus niet een verplichting om vruchten te

dragen. Wil je leerling van Jezus zijn, dan gaat om niet meer dan om 'in mij te blijven' en 'mijn woorden te horen' Wie dat doet, is *rein*, oftewel *bijgesnoeid*.

Geb van Doornik